

1

Jasna Góra

zabytek klasy zerowej, narodowe sanktuarium, jedno ze światowych centrów ruchu pielgrzymkowego i kultu maryjnego. Zespół klasztorny Ojców Paulinów założono w 1382 r. Wielokrotnie oblegany i rabowany, pozostał mimo tego jednym z najlepiej zachowanych obiektów sakralnych w Polsce.

Jego głównym i najslawniejszym elementem jest gotycka kaplica z przesłanianym ruchomą, srebrną zasłoną Cudownym Obrazem Matki Bożej Częstochowskiej, zwanej także Czarną Madonną. Tuż obok obrazu oglądać można dwie Złote Róże – dary papieży św. Jana Pawła II i Benedykta XVI. Tzw. „przybudówka” nad kaplicą kryje „Golgotę Jasnogórską” – cykl obrazów autorstwa wybitnego malarza, częstochowianina Jerzego Dudy-Gracza. W znajdującej się obok barokowej bazylice można podziwiać m.in. freski z końca XVII w., srebrną lampę ufundowaną przez królową Marysię oraz organy ze stołem o czterech manuałach.

4

Pomnik Marszałka Józefa Piłsudskiego

odsłonięty w listopadzie 1997 r., upamiętniający Marszałka, który trzykrotnie przebywał w Częstochowie w okresie zaborów. Jako Naczelnik Państwa Polskiego odwiedził miasto 20 października 1921 r.

Ławeczka Haliny Poświatowskiej

najstarsza z rzeźb-ławeczek w Alei Najświętszej Maryi Panny. Odsłonięta w 2007 r. rzeźba słynnej w literackim świecie poetki z Częstochowy, z kotem u stóp. Od 1974 r. w mieście odbywa się ogólnopolski konkurs poetycki imienia Haliny Poświatowskiej.

5

6

Pomnik bł. księdza Jerzego Popiełuszki

dzieło autorstwa częstochowskiego rzeźbiarza Jerzego Kędziory; umieszczona na granitowym krzyżu, odlana z brązu postać kapelana „Solidarności”, z rękami skrępowanymi za plecami. Zlokalizowany przy ulicy noszącej jego imię.

Muzeum Górnictwa Rud Żelaza

mieści się w podziemnych korytarzach wydrążonych w latach 1974-76, które wyposażono w sprzęt górniczy z zamkniętej kopalni rudy żelaza „Szczekaczka” w Brzezinach-Kolonii pod Częstochową. Muzeum jest częścią Szlaku Zabytków Techniki województwa śląskiego.

7

12

Pomnik św. Jana Pawła II

dwumetrowa figura z brązu, przedstawiająca papieża jako pielgrzyma zmierzającego na Jasną Górę. Przed nią spoczywa na ziemi ogromny krzyż, będący rodzajem bramy dla pielgrzymów w drodze przed jasnogórski szczyt. Na tym miejscu Jan Paweł II odprawił mszę świętą podczas swojej pierwszej pielgrzymki do Polski w 1979 r.

Tablica św. Jana Pawła II na budynku Kurii Metropolitalnej

upamiętnia moment, kiedy Ojciec Święty Jan Paweł II przemawiał z balkonu do wiernych podczas swojej pierwszej wizyty w Częstochowie w 1979 r.

13

2

Ratusz

klasycystyczny budynek wzniesiony w latach 1828-36, po połączeniu Starej i Nowej Częstochowy. Kiedyś pełnił funkcję siedziby prezydenta miasta. Obecnie, odnowiony budynek, z punktem widokowym na wieży, jest obiektem Muzeum Częstochowskiego.

Kościół św. Jakuba

w 1582 r. przy kościele mieścił się przytułek dla chorych. Na jego miejscu zaborcy wzniesli w latach 1870-72 cerkiew pw. Cyryla i Metodego, zamienioną w 1918 r. na kościół rzymskokatolicki, w 1947 r. przekazany parafii św. Jakuba.

3

8

Ławeczka Marka Perepeczki

odsłonięta jesienią 2014 r., wykonana z brązu postać zmarłego w 2005 r. aktora i dyrektora Teatru im. Adama Mickiewicza, m.in. niezapomnianego Janosika z kultowego serialu Jerzego Passendorfera.

Kamienica Kupiecka

zbudowany w latach 1894-1907 eklektyczny budynek, wzniesiony na planie litery L, z przewagą nawiązań do neogotyku. Na początku XX w. organizowano w nim kursy handlowe. W okresie międzywojennym mieścił siedziby banków oraz Częstochowskiego Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego.

9

10

Ławeczka Władysława Biegańskiego

odsłonięta w 2008 r. rzeźba częstochowskiego społecznika i lekarza. Dr Władysław Biegański był dyrektorem szpitala miejskiego i inicjatorem utworzenia biblioteki publicznej.

Archikatedra

neogotycka Częstochowska Bazylika Metropolitalna Świętej Rodziny, jedna z największych w Europie. Powstała w latach 1901-27, trójnawowa, zwieńczona dwiema wieżami zbudowanymi w 1997 r. Wewnątrz, pod Kaplicą Matki Boskiej Częstochowskiej, znajduje się krypta biskupów częstochowskich, a nad wejściem - największe w Polsce organy pneumatyczne.

11

14

Kościół św. Zygmunta

najstarsza częstochowska parafia katolicka. Jej początki sięgają XIV w. Pierwszy kościół murowany wzniesiono tu na początku XV w. Wielokrotnie palony i plądrowany, w drugiej poł. XVIII w. zyskał obecną formę trójnawową. Od połowy XVII w. połączony z kościołem był klasztor Paulinów, w którym dziś mieści się dwukondygnacyjna plebania.

Dom Frankego

jeden z najbardziej reprezentacyjnych budynków w centrum miasta, wzniesiony w latach 1901-03 przez ewangelickiego przemysłowca Adolfa Frankego. Budowla w stylu eklektycznym, przywodzi na myśl wielkomięjską architekturę Berlina i Wiednia.

15

16

„Wieża Babel” Tomusza Sętowskiego

odsłonięty w 2014 r., największy w mieście mural autorstwa jednego z najbardziej rozpoznawalnych częstochowskich artystów. Oparty na motywach biblijno-mitologicznych, został wykonany na ścianie budynku o powierzchni prawie 300 m² przez zespół artystów graffiti „Dreamers” i samego malarza.

Dworzec PKP

poprzedni wzniesiono podczas budowy Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, w latach 1845-46. Rozebrany w latach 70. XX w. Całość obecnej, postmodernistycznej budowli oddano do użytku w 1996 r. Od 2015 r. działa jako dworzec kategorii „P” (premium), a jego drugi peron, o długości 565 m., uważany jest za najdłuższy w Polsce.

17